

Stortingets utredningsseksjon

Til: (...)

Dato: 13.04.2026

Utredet: (...)

Oppdragsnr: 2026121

Tiltak som følge av høye drivstoffpriser

Vi er interessert i en oversikt over hvilke tiltak som er iverksatt eller vurderes i f.eks. aktuelle land i Europa som følge av høye drivstoffpriser. Vi er særlig interessert i tiltak som omhandler økt tilsyn/kontroll/åpenhet om fastsettelsen av pumpepris ved bensinstasjoner. Vi vet f.eks. at Polen, Frankrike og Tyskland har iverksatt eller vurderer tiltak på dette. Men det er også interessant med en oversikt over evt. andre virkemidler (men ikke behov for å gå i detalj på disse). Frist: fortrinnsvis raskt, gjerne i løpet av denne uka eller neste. Trenger ikke en lang rapport, men inspirasjon til aktuelle virkemidler i Norge. Vi ønsker særlig mer informasjon om tiltak for å regulere marginer i Litauen, Polen, Tyskland, Frankrike (inkludert elektrifiseringsplan), Spania, Portugal, Italia, Tsjekkia, Østerrike, elektrifisering i Kroatia, Romania og Hellas.

INNHOLD

Tiltak som følge av høye drivstoffpriser.....	1
2.1 Tyskland.....	3
2.1.1 Tiltak for å regulere priser og marginer	3
2.2 Litauen	4
2.2.1 Tiltak for å regulere priser og marginer	4
2.3 Polen	4
2.3.1 Tiltak for å regulere priser og marginer	4
2.4 Frankrike	4
2.4.1 Tiltak for å regulere priser og marginer	4
2.4.2 Tiltak for elektrifisering.....	4
2.5 Spania	5
2.5.1 Tiltak for å regulere priser og marginer	5
2.5.2 Tiltak for elektrifisering.....	5
2.6 Portugal	5
2.6.1 Tiltak for å regulere priser og marginer	5
2.6.2 Tiltak for elektrifisering.....	6
2.7 Italia.....	6
2.7.1 Tiltak for å regulere priser og marginer	6
2.8 Tsjekkia.....	6

2.8.1	Tiltak for å regulere priser og marginer	6
2.9	Østerrike	6
2.9.1	Tiltak for å regulere priser og marginer	6
2.10	Kroatia	7
2.10.1	Tiltak for å regulere priser og marginer	7
2.10.2	Tiltak for elektrifisering.....	7
2.11	Romania	7
2.11.1	Tiltak for å regulere priser og marginer	7
2.11.2	Tiltak for elektrifisering.....	7
2.12	Hellas	8
2.12.1	Tiltak for å regulere priser og marginer	8

1 Innledning

Utredningsseksjonen har så langt mulig brukt publisert informasjon fra nasjonale myndigheter. Vi har brukt Copilot som bistand til å finne relevante myndighetskilder, og Copilot og Google Translate til å oversette tekster på de ulike språkene. Redegjørelsen her er svært kortfattet. Antallet land har gjort at vi ikke har hatt mulighet til å gå inn i detaljene. Landene er plukket ut av oppdragsgiver fra oversikten over relevante tiltak fra [Institut Jaques Delors](#). Elektrifisering er ikke omtalt for hvert landene. Det skyldes ikke at elektrifisering er uviktig, men at landene i hovedsak viderefører allerede vedtatt politikk.

Statslederne i Det europeiske råd konkluderte under møtet 19. mars at den grønne omstillingen i energisektoren er det mest effektive strategien for å sikre Europas energiselvstendighet, økt motstandskraft og lavere energipriser:¹

Accelerating the deployment and integration of renewable and low-carbon energy sources and energy storage is essential to reduce dependence on volatile fossil fuel markets and enhance security of supply.

Omstillingen av energisektoren og økt elektrifisering er tema i alle medlemsstatene. I tillegg er det nødvendig med målrette tiltak på kort sikt knyttet til de økte energiprisene som følge av konflikten i Midtøsten. Statslederne ba derfor Europakommisjonen utarbeide en verktøykasse med målrettede, midlertidige tiltak. Kommisjonen arbeider med dette, ifølge kommisjonær Dan Jørgensen.²

¹ Det europeiske råd (2026) [European Council meeting 19 March 2026 – Conclusions](#)

² Europakommisjonen (2026) [Press remarks by Commissioner Jørgensen at the informal meeting of EU Energy Ministers](#), tale på miljørådsmøtet 31.3.2026

2 Tiltak i de ulike landene

2.1 Tyskland

2.1.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Den tyske Forbundsdagen vedtok 26. mars 2026 regjeringens forslag til tiltak mot de høye drivstoffprisene. Pakken består av tre tiltak med virkning fra 1. april:³

- ♦ En ny lov for å begrense økningene i pumpeprisene på bensinstasjonene til maksimalt en per dag
- ♦ To endringer i den tyske konkurranseloven (GWB) for å hindre urettmessige prisøkninger på drivstoff – strengere kontroll av misbruk av markedsrett med krav om at drivstoffleverandørene må begrunne prisøkninger og innføring av strengere straffer

Tiltakene skal bidra til å hindre misbruk av markedsrett og bidra til økt konkurranse.

Bensinselskapene kan bare øke prisen på drivstoff en gang per dag kl. 12.00, mens prisene kan reduseres når som helst. Tiltaket er basert på en modell Østerrike introduserte i 2011. Brudd på loven vil bli straffet med bøter opp til €100.000,-.

Loven skal bidra til økt åpenhet, oversikt og pålitelighet. I forkant av loven ble pumpeprisene endret opptil 22 ganger per dag. Forbudet mot mer enn en daglig prisøkning skal dempe «rakett og fjæreffekten», med raske prisstigninger når oljeprisen øker og langsomme prisreduksjoner når oljeprisen faller, ifølge den tyske regjeringen.

Den tyske konkurransemyndigheten, *Bundeskartellamt*, skal samle inn prisdata fra de om lag 15 000 bensinstasjonene i Tyskland. *Bundeskartellamt* skal også overvåke at bensinstasjonene overholder loven om én prisøkning per dag kl. 12.00.⁴

Bundeskartellamt har etablert en egen «[Marketransparenzstelle für Kraftstoffe](#)» (markedstransparenshet for drivstoff) for å samle inn prisdata. Enheten skal ikke selv publisere informasjon om løpende priser, men dele dataene med kommersielle informasjonstjenester, «*Tankapps*», som forbrukerne kan bruke for å få bedre oversikt over priser.⁵

Bundeskartellamt har bedt drivstoffprodusentene og -leverandørene redegjøre i detalj for hvordan prisene fastsettes. Konkurransemyndigheten har særlig fokus på raffineriene og grossistene, ifølge oppslag i media.⁶

³ Bundesregierung (2026) [Neue Regelungen in Kraftmaßnahmen der Bundesregierung gegen hohe Spritpreise](#), pressemelding 1.4.2026.

⁴ Bundeskartellamt (2026) [Beschlussabteilung für Kraftstoffe neu aufgestellt](#), pressemelding 1.4.2026

⁵ Bundeskartellamt (2026) [Market Transparency Unit for Fuels](#), oppslag på nettside april 2026.

⁶ Merkur.de (2026) [Hohe Spritpreise: Kartellamt fordert Erklärung von Mineralölkonzernen](#), artikkel 9.4.2026

2.2 Litauen

2.2.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Regjeringen i Litauen vedtok 3. april 2026 å signere et dekret om at bensinstasjonene skal gi daglig informasjon om drivstoffprisene innen kl. 10 til Litauens energibyrå, og fremmet forslag om endring av energiloven til parlamentet med krav om at drivstoffprisene bare kan økes en gang per dag kl. 10, mens de kan reduseres når som helst.⁷

2.3 Polen

2.3.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Den polske regjeringen innførte 30. mars en pakke for å redusere drivstoffprisene. Ett av tiltakene er en mekanisme for å etablere daglige maksimumspriser på drivstoff.⁸

Energidepartementet skal publisere maksimumsprisene daglig og de skal gjelde for påfølgende døgn. Prisene skal beregnes ut fra gjennomsnittlig pris i engrosmarkedet og minimum driftskostnader.⁹

2.4 Frankrike

2.4.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Den franske regjeringen har siden 2006 samlet inn prisdata fra bensinstasjoner i Frankrike. Disse blir publisert på en egen statlig nettside: [Le prix des carburants](#). Nettsiden publiserer daglig oppdaterte priser per bensinstasjon i hele landet. Regjeringen har intensivert tilsynet med prisfastsettelsen i mars og april 2026. Tilsynet ble utført av det franske konkurranse- og forbukertilsynet, *Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes* (DGCCRF).¹⁰

2.4.2 Tiltak for elektrifisering

Den franske regjeringen kunngjorde i slutten av mars 2026 at den vil legge frem en omfattende, tverrsektoriell “*grand plan d'électrification*” for å redusere Frankrikes avhengighet av importert olje og gass. Planen har til formål å:¹¹

- ♦ Redusere avhengigheten av fossile energikilder fra rundt 60 % til 40 % innen 2030
- ♦ Øke energisuvereniteten og gjøre økonomien mindre sårbar for energikriser
- ♦ Akselerere langsiktig avkarbonisering

Prioriterte sektorer:

- ♦ Transport (særlig personbiler og yrkestransport)

⁷ Delfi.lt (2026) [Govt approves reduction of excise duty on diesel until mid-June](#), artikkel 3.4.2026

⁸ Den polske regjeringen (2026) [Pakiet „Ceny Paliwa Niżej” działa](#), pressemelding 31.3.2026

⁹ Den polske regjeringen (2026) [Projekt ustawy o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej](#), pressemelding 26.3.2026

¹⁰ Den franske regjeringen (2026) [À la demande du Gouvernement, les distributeurs de carburants s'engagent à des baisses significatives des prix](#), pressemelding 12.3.2026

¹¹ Den franske regjeringen (2026) [Face à la crise énergétique, le Gouvernement engage un plan de soutien immédiat en faveur de l'activité économique](#), pressemelding 27.3.2026

- ♦ Bygg og bolig (oppvarming)
- ♦ Landbruk, fiske og industri

Regjeringen legger til grunn at:¹²

- ♦ Elektrifisering er en langsiktig løsning for å beskytte husholdninger og næringsliv mot svingende fossilenergipriser
- ♦ Den store elektrifiseringsplanen relateres direkte til Frankrikes nylig vedtatte tredje flerårige energiplan (PPE 3)

2.5 Spania

2.5.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Spania har en tilsvarende innsamling av prisstatistikk fra bensinstasjonene som Frankrike. Den spanske regjeringen vedtok 11. mars 2026 at den spanske markeds- og konkurransemyndigheten (*Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia*, CNMC) skal etablere en løpende overvåking av prisutviklingen ved Spanias 12 000 bensinstasjoner. Formålet er å overvåke prisdannelse, sikre økt transparens og konkurranse og motvirke misbruk av markedsrett. Fra midten av mars har CNMC publisert ukentlige prisoversikter til forbrukerne, og fra midten av mars har bensinstasjonene meldt inn prisinformasjon daglig til CNMC. CNMC samler også inn daglige oversikter over prisutviklingen for elektrisitet og gass og har løpende dialog om situasjonen med regjeringen.¹³

2.5.2 Tiltak for elektrifisering

Den spanske regjeringen legger til grunn at økt elektrifisering er det viktigste strukturelle tiltaket for å redusere eksponeringen mot fossile energipriser, styrke Spanias energisuverenitet og beskytte husholdningene og næringslivet mot geopolitisk uro.¹⁴

Blant tiltakene er skattefradrag for installasjon av solcellepaneler, ladepunkter og varmepumper, og subsidiering av systemer for optimal ventilasjon, oppvarming og kjøling i bygg (klimakontroll). Regjeringen definerer pumpevannkraft som en offentlig tjeneste (*public utility*).

2.6 Portugal

2.6.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Det portugisiske direktoratet for energi og geologi samler inn og publiserer ukentlig statistikk over prisene på drivstoff.¹⁵

Regjeringen følger utviklingen i drivstoffprisene tett for å vurdere tiltak og eventuelt justeringer av avgifter og støtteordninger. Når den gjennomsnittlige ukesprisen øker med mer enn 10 cent per liter vil regjeringen redusere forbruksavgiften på drivstoff. Samtidig innføres det også

¹² Den franske regjeringen (2026) [Crise énergétique: le point sur les mesures](#), artikkel 1.4.2026

¹³ CNMC (2026) [Los Ministerios de Transición Ecológica y de Economía y la CNMC acuerdan reforzar la supervisión, la transparencia y la coordinación institucional sobre los mercados energéticos ante la situación internacional](#), pressemelding 11.3.2026

¹⁴ Den spanske regjeringen (2026) [El Gobierno destina 5.000 millones de euros a paliar los efectos de la guerra en Oriente Próximo](#), pressemelding 20.3.2026

¹⁵ Directorate-General for Energy and Geology (DGEG): [Energy statistics](#), Oppslag på nettside april 2026

støtteordninger til enkelte offentlige og kommersielle virksomheter (brannvern, drosjer og organisasjoner som driver veldedig virksomhet).¹⁶

2.6.2 Tiltak for elektrifisering

Den portugisiske regjeringen har vedtatt midlertidige tiltak for å beskytte husholdninger og små og mellomstore bedrifter (SMB) mot høye elektrisitetspriser. Tiltakene skal gjøre det mulig å fastsette forbrukerpriser under engrosprisene i kraftmarkedet.¹⁷

2.7 Italia

2.7.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Den italienske regjeringen vedtok 18. mars 2026 at drivstoffprodusentene og -leverandørene daglig skal publisere anbefalte priser til bensinstasjonene, som et midlertidig tiltak for tre måneder. Prisene kan ikke økes samme dag. Den statlige pris- og konkurransemyndigheten skal overvåke prisutviklingen og eventuelt vedta sanksjoner for manglende overholdelse. Overvåkingen skal omfatte hele forsyningskjeden. Myndigheten skal også vurdere prisutviklingen internasjonalt.¹⁸

2.8 Tsjekkia

2.8.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Den tsjekkiske regjeringen vedtok i mars 2026 å skjerpe overvåkingen av prisutviklingen for drivstoff. Dette omfatter hele distribusjonskjeden fra raffineri, via grossist til forhandler. Det omfatter også sammenligning mot prisutviklingen internasjonalt. Ifølge regjeringen skal dette avdekke og forebygge eventuell misbruk av markedsrett og uforholdsmessige prisøkninger. Overvåkingen skal ikke omfatte noen direkte prisregulering eller direkte initierte avgiftsendringer eller støtteordninger.

2.9 Østerrike

2.9.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Den østerrikske regjeringen vedtok 11. mars 2026 å skjerpe overvåkingen og reguleringen av utviklingen i pumpeprisene. Overvåkingen skal bidra til økt transparens og konkurranse, og avdekke misbruk av markedsrett og uforholdsmessige prisøkninger. I tillegg vedtok regjeringen at bensinstasjonene bare kan øke pumpeprisene tre ganger per uke.¹⁹

¹⁶ Den portugisiske regjeringen (2026) [Governo reforça medidas para mitigar impacto do aumento dos custos da energia](#), pressemelding 27.3.2026

¹⁷ Den portugisiske regjeringen (2026) [Comunicado do Conselho de Ministros de 19 de março de 2026](#), pressemelding 19.3.2026

¹⁸ Den italienske regjeringen (2026) [Comunicato stampa del Consiglio dei Ministri n. 165](#), 18.3.2026, se også Den italienske regjeringen (2026) [DECRETO-LEGGE 18 marzo 2026, n. 33 Disposizioni urgenti in materia di prezzi petroliferi connessi alle crisi dei mercati internazionali. \(26G00052\)](#), se Artikkel 1

¹⁹ Den østerrikske regjeringen (2026) [Sofortpaket der Bundesregierung zur Stabilisierung der Spritpreise beschlossen](#), 11.3.2026.

Det er en del regulatoriske forhold rundt publiseringen av pumpepriser «*Spritpreisbremse*», som kan ha generell interesse.²⁰

2.10 Kroatia

2.10.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Den kroatiske regjeringen vedtok 9. mars 2026 skjerpet overvåking av utviklingen av drivstoffprisene og fastsetting av maksimale pumpepriser hver 14. dag (med virkning fra kl. 00.00 annenhver tirsdag). Regjeringen nedsatte en tverrdepartemental arbeidsgruppe som skulle overvåke og vurdere prisutviklingen nasjonalt og internasjonalt. Regjeringen bruker dette arbeidet som grunnlag for løpende justeringer av tiltak.²¹

2.10.2 Tiltak for elektrifisering

Regjeringen vedtok 23. mars 2026 den 10. pakken mot høye energipriser. Elektrisitetstiltakene som bl.a. omfatter støtte til husholdninger, ideelle organisasjoner og særlig sårbare grupper ble videreført til 30. september 2026. De langsiktige tiltakene knyttet til den grønne energiomstillingen videreføres.²²

2.11 Romania

2.11.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Den rumenske regjeringen etablerte en interdepartemental arbeidsgruppe 5. mars 2026. Arbeidsgruppen skal overvåke utviklingen i drivstoffprisene, sammenligne med prisene internasjonalt og legge frem forslag til tiltak.

Regjeringen vedtok 26. mars 2026 at aktørene som produserer, importerer, distribuerer og/eller selger bensin og diesel, må bruke et påslag som er lik gjennomsnittsverdien av det kommersielle påslaget som ble anvendt i 2025. Formålet er å unngå uforholdsmessige prisøkninger. Hvis påslagene blir høyere, kan bedriftene ilegges bøter.²³

2.11.2 Tiltak for elektrifisering

Romania viderefører satsing på elektrifisering og etablerte ordninger for å avhjelpe husholdninger og bedrifter mot høye elektrisitetspriser. Samtidig prioriterer regjeringen forsyningssikkerhet og stabile rammevilkår. Aktørene får mulighet til å redusere innhold av biodrivstoff i bensin til et minimum.²⁴

²⁰ E-Control (2026) [Der Spritpreisrechner](#), se *Fragen Antworten zur «Spritpreisbremse» (1. bis 30. April)*

²¹ Den kroatiske regjeringen (2026) [Ograničavamo cijene goriva i štitimo standard hrvatskih građana](#), pressemelding 9.3.2026, Nafta.hr (2026) [Cijene goriva u Hrvatskoj](#), daglig oppdatering over drivstoffprisene, oppslag 13.4.2026

²² Den kroatiske regjeringen (2026) [Vlada će nastaviti štiti standard građana i stabilnost gospodarstva](#), pressemelding 23.3.2026

²³ Den rumenske regjeringen (2026) [INFORMATIE DE PRESĂ privind actele normative adoptate în ședința Guvernului României din 26 martie 2026](#), pressemelding 26.3.2026

²⁴ Den rumenske regjeringen (2026) [INFORMATIE DE PRESĂ privind actele normative adoptate în ședința Guvernului României din 26 martie 2026](#), pressemelding 26.3.2026

2.12 Hellas

2.12.1 Tiltak for å regulere priser og marginer

Siden 2020 har den greske staten samlet inn og publisert oversikt over ukentlige og daglige drivstoffpriser. Den daglige og ukentlige rapporteringen blir brukt til å overvåke markedet. Statistikken blir brukt for å forebygge misbruk av markedsrett, uforholdsmessig høye priser, og som grunnlag for eventuelle sanksjoner.²⁵

²⁵ Fuelprices.gr: [Liquid Fuel Price Observatory](#), oppslag på nettsted april 2026, oversatt til engelsk med nettleser